

Dokument na rokovanie

B9-0280/2020

14.9.2020

NÁVRH UZNESENIA

predložený na základe vyhlásenia podpredsedu Komisie/vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku

predložený v súlade s článkom 132 ods. 2 rokovacieho poriadku

o situácii v Rusku: otrávenie Alexeja Navalného
(2020/2777(RSP))

Sergey Lagodinsky, Heidi Hautala, Rasmus Andresen, Bronis Ropė, Anna Cavazzini, Hannah Neumann, Tineke Strik, Markéta Gregorová, Alviina Alametsä, Reinhard Bütikofer, Monika Vana, Sven Giegold, Jordi Solé, Francisco Guerreiro
v mene skupiny Verts/ALE

Uznesenie Európskeho parlamentu o situácii v Rusku: otrávenie Alexeja Navalného (2020/2777(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Rusku a vzťahoch medzi EÚ a Ruskom;
 - so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv, Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach a Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd Rady Európy;
 - so zreteľom na Dohovor OSN o zákaze vývoja, výroby, hromadenia a použitia chemických zbraní a o ich zničení;
 - so zreteľom na výroky Josepha Borrella, podpredsedu Komisie/vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, o otrávení Alexeja Navalného z 24. augusta 2020 a 2. septembra 2020, a tiež jeho vyhlásenia, ktoré v mene EÚ vydal 3. septembra 2020;
 - so zreteľom na vyhlásenie vysokej komisárky OSN pre ľudské práva Michelle Bacheletovej z 8. septembra 2020, v ktorom žiada o nezávislé vyšetrovanie otrávenia Alexeja Navalného,
 - so zreteľom na vyhlásenie ministrov zahraničných vecí krajín G7 o otrávení Alexeja Navalného z 8. septembra 2020,
 - so zreteľom na článok 132 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže Alexej Navalný ako právnik, bloger a protikorupčný aktivista odhalil mnohé korupčné kauzy, ktoré sa týkali firemných podnikov a ruských politikov, viedol niekoľko verejných protestov naprieč Ruskom a stal sa jedným z mála skutočných lídrov ruskej opozície, keďže už bol zadržávaný, zatknutý a odsúdený v snahe zastaviť jeho politickú a verejnú činnosť, keďže Európsky súdny dvor pre ľudské práva vyhlásil viaceré z týchto postupov za hrubé a proti princípom spravodlivého súdu, keďže Navalného fyzicky napadli dezinfekčným prostriedkom v roku 2017, po ktorom skoro oslepol, a údajne sa ho počas väzby v roku 2019 pokúsili otráviť, keďže ani v jednom z prípadov neboli páchatelia potrestaní,
- B. keďže Navalný skolaboval 20. augusta 2020 počas letu z Tomska do Moskvy a bol na dva týždne uvedený do umelého spánku, aby sa znížilo riziko ohrozenia života; keďže bol 22. augusta prevezený na berlínsku kliniku Charité;
- C. keďže nemecká vláda oznámila 2. septembra 2020, že klinické a toxikologické testy robené v nemeckom vojenskom laboratóriu potvrdili, že Navalný bol otrávený nervovo-paralytickou látkou zo skupiny novičok;
- D. keďže ruskí lekári ho liečili na otravu ako prví, avšak neskôr tvrdili, že v jeho tele

žiadne stopy po otrave nenašli, pokúšali sa zabrániť jeho prevozu z krajiny, a keďže ruskí predstavitelia odmietajú akékoľvek prepojenie k incidentu;

- E. keďže nervovo-paralytické látky, ako napríklad novičok, sú sofistikované, smrtiace, vysoko komplexné látky, ktoré je veľmi ťažko získať, je na to potrebné špeciálne laboratórium, a je známe, že boli vyvinuté Sovietskym zväzom a neskôr Ruskom; keďže Organizácia pre zákaz chemických zbraní zaradila túto látku do zoznamu zakázaných chemických látok;
- F. keďže existuje niekoľko prípadov otravy alebo iných foriem cielenej vraždy respektíve pokusov o vraždu odporcov režimu a nezávislých novinárov, či už v Rusku alebo na pôde iných štátov za posledných dvadsať rokov, ktorých obeťami sú aj Anna Politkovská, Alexander Litvinenko, Sergej Skripal, Boris Nemcov, Pjotr Verzilov and Vladimir Kara-Murza;
- G. keďže situácia týkajúca sa ľudských práv a právneho štátu sa v Rusku naďalej zhoršuje tým, že sa úradní činitelia systematicky snažia umlčať slobodné prejavy, okresať slobodu združovania, mariť činnosť opozície, násilne potlačiť akékoľvek odhaľovanie korupcie a potláčať činnosť ruskej občianskej spoločnosti;
- H. keďže táto pokračujúca represia spoločenských disidentov je posilnená beztretnosťou polície, bezpečnostných síl, ako aj neochotou súdov trestne stíhať páchatel'ov týchto kriminálnych činov;
- I. keďže predstavitelia opozície systematicky čelia slovným útokom, kampaniam proti ich osobe a dehumanizácii zo strany vlády a provládných médií;
- J. keďže práva na slobodu myslenia a prejavu, združovania a pokojného zhromažďovania sú zakotvené v ústave Ruskej federácie;
- K. keďže Ruská federácia je signatárom Všeobecnej deklarácie ľudských práv a Európskeho dohovoru o ľudských právach, ako aj členom Rady Európy a zaviazala sa dodržiavať medzinárodné normy a zásady týkajúce sa právneho štátu a základných ľudských slobôd;
- L. keďže tieto princípy sú dôležitými piliermi v stabilnej a pluralistickej spoločnosti; keďže slobodná a nezávislá činnosť opozície, organizácií občianskej spoločnosti a médií je základom demokratickej spoločnosti, ktorá sa zakladá na právnom štáte;
- M. keďže Parlament viackrát vyjadril obavy o stave demokracie v Rusku, systematickom zlyhaní právneho štátu a rešpektovaní základných práv a noriem, ako aj o zužovaní priestoru pre nezávislých a disidentských aktérov v Rusku;
- N. keďže Parlament dospel k oficiálnemu záveru, že Rusko nemôže byť ďalej považované za strategického partnera, aj z dôvodu nepriateľskej zahraničnej politiky, ku ktorej patria vojenské zásahy a nelegálna okupácia v krajinách tretieho sveta;
- 1. úprimne žadá Alexejevovi Navalnému, najznámejšiemu predstaviteľovi opozície v Rusku, rýchle a úplné uzdravenie;

2. dôrazne odsudzuje pokus o vraždu Alexeja Navalného a použitie chemických zbraní, ktoré predstavujú vážne porušenie medzinárodného práva a noriem v oblasti ľudských práv;
3. vyslovuje solidaritu s demokratickými silami v Rusku, ktoré zastávajú otvorenú a slobodnú spoločnosť, a podporu jednotlivcom a organizáciám, ktoré sú cieľom útokov a utlačania;
4. vyzýva podpredsedu/vysokého predstaviteľa a nemecké predsedníctvo Rady EÚ, aby pracovali na medzinárodnom vyšetrowaní v prípade otrávenia Alexeja Navalného s Organizáciou pre zákaz chemických zbraní, OSN a Radou Európy; naliehavo vyzýva ruské orgány, aby transparentne, nestranne a naplno spolupracovali s medzinárodnými aktérmi a stíhali páchatel'ov;
5. naliehavo vyzýva ruské orgány, aby prestali s obťažovaním, zavražďovaním a útočením na opozíciu, občiansku spoločnosť, zástancov ľudských práv a iných aktivistov, a miesto toho umožnili ruskému ľudu vykonávať jeho základné slobody, ako aj politické a občianskospoločenské činnosti s plnou legitimitou; odsudzuje to, že ruské orgány nechrania týchto aktérov pred útokmi, obťažovaním a zavražďovaním a že takéto útoky proti nim nevyšetrujú;
6. vyzýva ruskú vládu a Štátnu dumu, aby zrevidovala právny rámec pre voľby a legislatívu týkajúcu sa zahraničných agentov a neželaných organizácií na uľahčenie pluralitných, slobodných a férových volieb, ktoré by boli v súlade s medzinárodnými normami a vytvorili by rovnaké podmienky pre opozičných kandidátov;
7. vyzýva podpredsedu/vysokého predstaviteľa a Radu na to, aby vypracovali novú stratégiu pre vzťahy EÚ s Ruskom; verí, že táto stratégia musí lepšie podporovať občianskospoločenské organizácie, ktoré presadzujú demokratické hodnoty, právny štát, základné slobody a ľudské práva v Rusku, ako aj Navalného protikorupčnú nadáciu, a ktoré posilňujú medzil'udské kontakty medzi ruskými občanmi;
8. žiada Radu a podpredsedu/vysokého predstaviteľa, aby čo najskôr prijali cielený režim sankcii Európskej únie za porušovanie ľudských práv, ktorý bude platiť pre jednotlivcov alebo subjekty závažne porušujúce ľudské práva alebo najdôležitejšie slobody, hlavne ak budú spojené s utlačaním občianskej spoločnosti, opozičných aktivistov a novinárov; naliehavo žiada zavedenie sankčných mechanizmov, ktoré umožnia zhabanie a zmrazenie európskych aktív skorumpovaných jednotlivcov v súlade so zisteniami protikorupčnej nadácie Alexeja Navalného; domnieva sa, že propagandisti v ruskej vláde a provládne médiá, ktoré aktívne prispievajú k dezinformáciám a nenávisným útokom na ruskú opozíciu, by tiež mali byť sankcionované;
9. naliehavo žiada inštitúcie EÚ a všetky členské štáty, aby zastavili dokončenie projektu plynovodu Nord Stream 2 a zamedzili rastúcu závislosť Európy na dodávkach energie z Ruska a neumožnili mu tak využívať výnosy z vývozu energie do EÚ na financovanie agresívnej zahraničnej politiky a vojenských zásahov; vyzýva na systematickú revíziu podobných bilaterálnych projektov v EÚ, ktoré podkopávajú princípy solidarity, podporujú korupciu alebo vedú k porušovaniu ľudských práv;
10. nabáda EÚ, aby aj naďalej vyzývala Rusko, aby zrušilo alebo zmenilo všetky právne

predpisy, ktoré nie sú súlade s medzinárodnými normami; vyzýva Rusko, aby zachovalo nadradenosť medzinárodných noriem v súlade s ustanovením nederogovateľného článku 15 ods. 4 ruskej ústavy a neuplatňovalo nedávno nelegálne schválené ústavné zmeny, v ktorých sa uvádza opak; zdôrazňuje, že akýkoľvek dialóg s Ruskom musí mať základ v rešpektovaní medzinárodného práva;

11. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, vládam a parlamentom členských štátov, generálnemu tajomníkovi Rady Európy, predsedovi, vláde a Štátnej dume Ruskej federácie a Interpolu.